

3. Miesto a priestor slávenia liturgie

(prečo Boží dom, druhy kostolov, vnútorné usporiadanie kostola, ako a kto posviaca kostol)

Stretávame sa z rôznymi názormi ľudí: verím, ale do kostola chodiť nemusím.

Prví ľudia boli v priamom kontakte s Bohom. Oni nepotrebovali kostoly nato, aby sa s Ním mohli stretnúť. Ich chrámom bola **príroda**. Prvotné pobožnosti sa konali v prírode. Človek dnes potrebuje gestá, symboly, obrady, ktoré by ho približovali k Bohu.

V SZ Boh cez Mojžiša nariadil Izraelitom, aby si zriadili **svätostánok**. Bol to kožený stan, ktorý prenášali so sebou pri svojom putovaní cez púšť do zaslúbenej zeme. (Archa zmluvy)

Neskôr si postavili nádherný **chrám** za čias *Šalamúna*: **Jeruzalemský**, ktorý babylonské vojská spustošili. Za kráľa *Zorobábelu* si Židia znova postavili chrám, do ktorého neskôr chodieval aj sám Ježiš a posvätil ho svojou prítomnosťou. Aj tento chrám bol zničený rímskym vojskom.

Prví kresťania v čase prenasledovania sa zhromažďovali v **katakombách** a tam na hroboch mučeníkov slávili omšu.

Boh prijíma príbytok a zjavuje tak svoju slávu. Považuje chrám za bezpečné stretnutie so sebou: „*Tam bude moje meno.*“

Chrám ľudia považovali sa **Boží dom, znak Pánovej prítomnosti a stredisko náboženského života**. Chrám sprítomňuje tu na zemi - Boží príbytok v nebi.

Slohy, v ktorých sa chrámy stavali: bazilikový, byzantský, románsky, gotický, renesančný, barokový, rokokový, moderný...

Druhy chrámov:

- baziliky (lateránska, sv.Petra apoštola, sv.Pavla apoštola, Panny Márie Snežnej)
- bazilika menšia (v Šaštíne, Levočská Hora, Staré Hory, Kežmarok)
- katedrály (hlavný kostol biskupstva)
- farské
- filiálne
- kláštorné (pri rehoľných spoločenstvách)
- kaplnky

Zariadenie chrámu: svätyňa- presbytérium, miesto na účinkovanie kňaza a prisluhujúcich
kostolná loď- zhromaždení veriaci
chór- spevácky zbor, organ
sakristia- miestnosť na prípravu bohoslužieb
spovednica

Usporiadanie kostola:

- **oltár**- obetný stôl, ktorý predstavuje Krista. V oltári môžu byť uložené pozostatky svätých- relikvie.
- **kríž**- hlása, že to čo sa deje na oltári, je obeta kríža
- **svätostánok**- miesto kde sa uchováva najsvätejšia Eucharistia
- **večné svetlo**- upozorňuje na Kristovu prítomnosť
- **sviece**- symbolizujú Krista ako Svetlo
- **ambona**- kazateľský pult z ktorého sa ohlasujú Božie Slovo
- **sedes**- sedadlo pre kňaza
- **krstiteľnica**- krstný prameň, ktorý pripomína náš krst a znovuzrodenie za Božie deti

Kostol je akoby **ukazovák**, ktorý nás usmerňuje na nebo, je symbolom nášho budúceho večného domova v nebi. Na nebeský chrám nás upozorňuje **kostolná veža**, na ktorej je kríž, alebo kohút (symbol bdelosti a kajúcnosti), hodiny a v nej zvony.

Kostol sa Bohu zasväčuje zvláštnou liturgickou slávnosťou- **posviacku kostola** vykonáva biskup a určuje sa titul kostola- patrón, alebo tajomstvo viery, ktorému je kostol zasvätený.

Kostol je obrazom samého Krista, miestom jeho prítomnosti a jeho účinkovania v liturgii. My sa v ňom zhromažďujeme v Kristovom mene a vytvárame duchovný chrám – príbytok Ducha Svätého. Je to Boží dom a brána do neba.